

A oes angen grant cynrychiolaeth arnaf (profiant neu lythyrau gweinyddu)?

Arweiniad i bobl sy'n delio â'r ystad pan fo rhywun wedi marw'n ddiweddar

Beth yw'r Gwasanaeth Profiant?

Mae'r Gwasanaeth Profiant yn rhan o Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM Mae'n gweinyddu'r system brofiant, sy'n rhoi'r hawl cyfreithiol i bobl i ddelio ag ystad (er enghraifft, arian, meddiannau ac eiddo) unigolyn sydd wedi marw.

Mae'r daflen hon i roi gwybod ichi a fyddwch angen Grant Cynrychiolaeth a'u peidio i gael profiant pan fydd rhywun wedi marw.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch â'ch Cofrestrfa Brofiant leol. Mae'r staff yno i'ch helpu chi - ond ni chânt roi cyngor cyfreithiol i chi.

Cyflwyniad

Fel arfer, pan fydd unigolyn yn marw, bydd yn gadael ystad (yn cynnwys arian, meddiannau ac eiddo) ac ambell waith ewyllys.

Mae unrhyw ewyllys yn enwi un neu fwy o ysgutorion i fod yn gyfrifol am gasglu'r holl arian i mewn, talu unrhyw ddyledion a dosbarthu unrhyw gymynroddion a adawyd i unigolion neu sefydliadau.

Er mwyn gallu cael at yr ystad, mae angen i'r ysgutor wneud cais i'r Gofrestrfa Brofiant am ddogfen o'r enw Grant Cynrychiolaeth neu 'grant'. Profiant yw'r enw ar y broses hon. Mae'r grant yn sefydlu pwy all, yn gyfreithlon, gasglu arian o fanciau, cymdeithasau adeiladu a sefydliadau eraill sy'n dal asedau a oedd yn perthyn i'r ymadawedig.

Yn y mwyafrif o achosion, mae gwneud cais am brofiant yn broses syml. Y Gofrestrfa Brofiant sy'n gweinyddu ceisiadau am grantiau yng Nghymru a Lloegr.

Mae'r wybodaeth yn y daflen hon yn cyfeirio at y gyfraith yng Nghymru a Lloegr yn unig. Os oedd yr ymadawedig â'i ddomisil yn yr Alban, Gogledd Iwerddon neu wlad arall pan fu farw, bydd angen i chi gysylltu â'r llys yn y wlad berthnasol

Sut mae gwybod a oes angen grant?

Nid oes angen grant ar gyfer pob ystad. Efallai na fydd angen grant yn yr amgylchiadau canlynol:

- Os yw'r cartref yn cael ei ddal ar y cyd a'i fod yn trosglwyddo i'r cydberchennog arall / cydberchnogion eraill sy'n goroesi. Mae hyn yn berthnasol fel arfer i gyplau priod a'r rhai sydd mewn partneriaeth sifil gyfreithiol.
- Os oes cyfrif banc neu gymdeithas adeiladu ar y cyd. Os felly, efallai mai dim ond y dystysgrif marwolaeth y bydd ar y banc angen ei gweld er mwyn trefnu i'r arian gael ei drosglwyddo i'r cyd-berchennog arall. Ond, efallai y bydd dal angen grant i gael at yr asedau mewn cyfrifon banc eraill neu bolisïau yswiriant.

Os oedd y swm ymhob cyfrif yn fach iawn. Bydd angen ichi holi'r sefydliadau (banciau, cymdeithasau adeiladu neu gwmnïau yswiriant) perthnasol i ganfod a fyddant yn fodlon rhyddhau'r asedau heb grant.

Os nad yw unrhyw un o'r amgylchiadau uchod yn berthnasol, bydd angen grant.

Pwy ddylai wneud cais am y grant?

Fel arfer, mae'r ewyllys yn enwi ysgutor(ion) i weinyddu'r ystad ac i wneud cais am y grant. Os nad oes ysgutor neu os nad oes ewyllys, y perthynas agosaf fydd yn gwneud cais fel arfer.

Os oes nifer o aelodau'r teulu'n cael eu henwi yn yr ewyllys, gallwch benderfynu ymysg eich gilydd pwy ddylai wneud y cais. Gall mwy nag un person wneud cais.

Rhaid i bwy bynnag a fydd yn gwneud y cais fod dros 18 oed a dylai fod yn barod i ysgwyddo'r gwaith o gasglu arian o fanciau, cymdeithasau adeiladu a sefydliadau eraill a'u trosglwyddo i'r bobl a enwir yn yr ewyllys.

Sut mae gwneud cais am y grant?

Gallwch weld sut i wneud hyn drwy ddarllen taflen PA2 '**Sut i gael profiant**', sydd ar gael ar ein gwefan.

Hefyd, gallwch gysylltu â Llinell Gymorth Profiant a Threth Etifeddiant ar 0845 3020900

Fel arall, gallwch gysylltu â chyfreithiwr, a fydd yn gallu'ch cynghori.

Cysylltiadau defnyddiol

Am wybodaeth gyffredinol am ewyllysiau a phrofiant:

www.direct.gov.uk/en/RightsAndResponsibilities/Death/index.htm

Am wybodaeth am y Gwasanaeth Profiant a ffurflenni ar-lein:

<http://www.hmcourts-service.gov.uk/infoabout/civil/probate/index.htm>

I ddod o hyd i gyfeiriadau'r cofrestrfeydd profiant rhanbarthol:

<http://www.hmcourts-service.gov.uk/infoabout/civil/probate/registries.htm>

Am wybodaeth am y Dreth Etifeddiant a ffurflenni ar-lein:

www.hmrc.gov.uk/cto

Am wybodaeth fanylach am brofiant a'r Dreth Etifeddiant neu i gael ffurflenni cais, cysylltwch â:

Llinell Gymorth Profiant a Threth Etifeddiant: 0845 3020900

Ffurflenni a thaflenni Profiant

- PA1 Ffurflen gwneud cais am brofiant
- PA1A Ffurflen gwneud cais am brofiant (nodiadau canllaw)
- PA2 Sut i gael profiant (taflen)
- PA3 Rhestr ffioedd profiant (taflen)
- PA4 Cyfeiriadur cofrestrfeydd profiant a chanolfannau cyfweld (taflen)
- PA5 A oes angen grant cynrychiolaeth arnaf (profiant neu lythyrau gweinyddu)? (taflen)
- PA6 Beth fydd yn digwydd yn fy nghyfweliad profiant? (taflen)
- PA7 Sut i adneuo ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant (taflen)
- PA7A Tynnu'ch ewyllys allan o'r Brif Gofrestrfa Brofiant (ffurflen)
- PA8 Sut i gofnodi cafeat (taflen)
- PA8A Sut i gofnodi cafeat (ffurflen)
- PA9 Sut i gychwyn chwiliad cyffredinol (taflen)
- PA10 Sut i gychwyn chwiliad sefydlog (taflen)
- PA1S Cais am chwiliad profiant (ffurflen)

Ffurflenni Treth Etifeddiant Cyllid a Thollau EM

- IHT205Dychweliad gwybodaeth am ystad
- IHT206Dychweliad gwybodaeth am ystad (nodiadau canllaw)
- IHT400 Cyfrif Treth Etifeddu